

กองควบคุมอาหารและยาสัตว์

ผลผลิต : โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน

กิจกรรมหลัก : ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์

กิจกรรมรอง : ติดตามการใช้ยาสัตว์และวัตถุอันตราย

1. หลักการและเหตุผล :

ยาสัตว์เป็นปัจจัยการผลิตหนึ่งที่มีความสำคัญสำคัญในการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรและเป็นเครื่องมือหนึ่งในการป้องกันรักษาโรคที่มีผลต่อสุขภาพสัตว์ และมนุษย์ จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมคุณภาพยาสัตว์ที่ใช้ในประเทศที่มีวางจำหน่ายในร้านขายยาสัตว์ เพื่อให้การป้องกัน ควบคุมและกำจัดโรคสัตว์ได้ผลดี ปราศจากปัญหาจากยาสัตว์ตกค้าง หรือจากปัญหาหาไม่ได้คุณภาพซึ่งจะเป็นสาเหตุของให้การใช้ยาด้วยประสิทธิภาพ และเชื่อด้อย

2. วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพในด้านปริมาณตัวยาสำคัญของยาสำหรับสัตว์ที่มีทะเบียนตำรับยาจำนวน 5 ชนิดที่วางจำหน่ายในร้านขายยาสัตว์

3. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

1. ยาสำหรับสัตว์ที่มีทะเบียนตำรับยา จำนวนอย่างน้อย 3 ชนิดที่วางจำหน่ายในร้านขายยาสัตว์ ได้รับการตรวจสอบคุณภาพ
2. ยาสำหรับสัตว์ที่มีทะเบียนตำรับยา จำนวนอย่างน้อย 340 ตัวอย่าง ที่วางจำหน่ายในร้านขายยาสัตว์ ได้รับการตรวจสอบคุณภาพ

หมายเหตุ จังหวัดในพื้นที่สสอ. 1 – 7 เก็บตัวอย่างจังหวัดละ 5 ชนิด

4. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพในด้านปริมาณตัวยาสำคัญของยาสำหรับสัตว์อย่างน้อย 3 ชนิดที่มีทะเบียนตำรับยา ที่วางจำหน่ายในร้านขายยาสัตว์
2. เกษตรกรได้ใช้ยาสำหรับสัตว์ที่มีคุณภาพ ทำให้การป้องกันโรคมีประสิทธิภาพ และช่วยแก้ปัญหาสารตกค้าง และเชื่อด้อย

5. ผลกระทบ

5.1 ด้านสังคม

เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคที่อยู่ในห่วงโซ่อาหาร ช่วยให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ในประเทศไทยได้ใช้ยาสัตว์ที่มีคุณภาพ

5.2 ด้านเศรษฐกิจ

ยาสัตว์เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายของเกษตรกรในการผลิตสัตว์และมีผลต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์สัตว์ การใช้ยาสัตว์ที่มีปริมาณต่ำกว่ามาตรฐานกำหนด นอกจากจะใช้รักษาสัตว์ไม่ได้ผล ยังเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรักษาโรค แต่การใช้ยาสัตว์ที่มีปริมาณมากกว่าที่กำหนดจะทำให้เกิดการตกค้างในผลิตภัณฑ์สัตว์

5.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

ยาสัตว์ที่มีปริมาณต่ำกว่ามาตรฐานกำหนด นอกจากจะใช้รักษาสัตว์ไม่ได้ผลแล้วยังก่อให้เกิดเชื้อดื้อยา แต่ยาสัตว์ที่มีปริมาณมากกว่าที่กำหนดจะทำให้เกิดการตกค้างในผลิตภัณฑ์สัตว์ ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

6. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.1 กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ (อยส.)

1. กำหนดเป้าหมายและแผนการเก็บตัวอย่างให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด (สนง.ปศจ.)
2. แจกแผนและจัดสรรงบประมาณให้สนง.ปศจ. เพื่อส่งตัวอย่างตรวจที่สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์
3. หากผลการตรวจวิเคราะห์พบตัวอย่างยาสัตว์ที่อาจผิดมาตรฐานหรือเป็นยาปลอม อยส.จะเสนอกกรมปศุสัตว์แจ้งผลการตรวจสอบให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทราบเพื่อดำเนินการตรวจสอบเทียบทะเบียนตำรับ สถานที่ผลิต หรือนำเข้า และสถานที่ขายดังกล่าว และสำเนาแจ้งสำนักงานปศุสัตว์เขต และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เพื่อประสานข้อมูลการตรวจพบยาดังกล่าวกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ด้วยต่อไป
4. กองควบคุมอาหารและยาสัตว์. รับทราบข้อมูลผลการตรวจสอบจากการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สรุปเสนออธิบดีกรมปศุสัตว์และแจ้ง สตส. ทราบ

6.2 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สุ่มตัวอย่างจากร้านขายยา / ยาสัตว์ในพื้นที่ โดยแต่ละจังหวัดส่งตัวอย่างให้สนง. ปศจ. รวบรวมส่ง สตส.

1. รับทราบเป้าหมายและแผนการเก็บตัวอย่างจาก กองควบคุมอาหารและยาสัตว์.
2. เก็บตัวอย่างยาสัตว์ (ชนิดฉีดยาหรือกิน) จังหวัดละ 5 ตัวอย่าง ได้แก่ Enrofloxacin จำนวน 2 ตัวอย่าง Tylosin จำนวน 2 ตัวอย่าง Ivermectin 1 ตัวอย่าง รวมเป็น 5 ตัวอย่าง ยกเว้นจังหวัดในเขต 1,2 และ 7 ให้เก็บ Enrofloxacin จำนวน 1 ตัวอย่าง Tylosin จำนวน 1 ตัวอย่าง Ivermectin 1 ตัวอย่าง Ceftiofor 1 ตัวอย่าง และ Cephapirin 1 ตัวอย่าง จากร้านขายยาที่จำหน่ายยาสัตว์ในพื้นที่ โดยเก็บยาซื้อการค้าละ 1 ตัวอย่าง ๆ ละ 2 ขวดหรือซอง กรณียาบางชนิดไม่มีให้เก็บชนิดอื่นตามที่ระบุข้างต้นทดแทนให้ครบตามจำนวน และต่างรุ่นการผลิตถือเป็นคนละตัวอย่าง แต่ควรเก็บกระจายต่างทะเบียนตำรับก่อน

2.1 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1 - 4 จัดส่งตัวอย่างภายในเดือนธันวาคม 2559

2.2 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 5 - 9 จัดส่งตัวอย่างภายในเดือนมกราคม 2560

3. ส่งตรวจสอบคุณภาพที่กลุ่มตรวจสอบคุณภาพยาสัตว์ สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ โดยเก็บรักษาตัวอย่างตามข้อมูลที่ข้างกล่องหรือที่ฉลากยาระบุ และใช้แบบฟอร์มการส่งตัวอย่างของสสส. ซึ่งสามารถ download ได้

4. ประสานข้อมูลและการดำเนินการกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้ออกใบอนุญาตร้านขายยากรณีได้รับการแจ้งผลการตรวจยาที่อาจจัดเป็นยาผิดกฎหมายจาก อยส.

หมายเหตุ

1. ตัวอย่างยาสัตว์ที่ส่งตรวจ ต้องเป็นยาที่มีทะเบียนและยังไม่เปิดใช้ จากร้านขายยาสัตว์ โดยขอให้เก็บตัวอย่างก่อนตัวอย่างถึงวันสิ้นอายุ ไม่น้อยกว่า 1 ปี
2. ตัวอย่างยาสัตว์ที่ส่งตรวจ ต้องบรรจุในภาชนะที่จำหน่ายจริงและมีฉลาก
3. ตัวอย่างยาผง ต้องมีขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 50 กรัม
4. ตัวอย่างยาน้ำหรือยาฉีด ต้องมีขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 50 มิลลิลิตร
5. หากเก็บยาซื้อการค้าเดียวกัน รุ่งการผลิตเดียวกัน จากสถานที่เดียวกันจะเท่ากับ 1 ตัวอย่าง
6. หากมีข้อสงสัยในการเก็บหรือส่งตัวอย่าง สอบถามได้ที่ส่วนยาสัตว์และวัตถุอันตราย กองควบคุมอาหารและยาสัตว์

7. กิจกรรมและเป้าหมายการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

หน่วยงาน	เป้าหมาย		ปี 2559			ปี 2560								
กิจกรรม	หน่วยนับ	รวม	ต.ค.	พ.ย	ธ.ค.	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	รายการ	38 5			19 0	19 5								

หมายเหตุ

1. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1 – 4 จัดส่งตัวอย่างภายในเดือนธันวาคม 2559
2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 5 – 9 จัดส่งตัวอย่างภายในเดือนมกราคม 2560

8. งบประมาณรายหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

หน่วยงาน	งบประมาณ	ปี 2559			ปี 2560								
	รวม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	399,000			←	→								
สำนักงานปศุสัตว์เขต	13,320												
สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	2,167,600												

อยส. โอนเงินค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าวัสดุวิทยาศาสตร์เพื่อใช้จัดซื้อตัวอย่าง ให้สนง.ปศจ. จังหวัด ๆ ละ 4,250 บาท (ค่าเบี้ยเลี้ยง 480 บาท ค่าน้ำมัน 1,000 บาท ค่าตัวอย่าง 2,770 บาท) ในช่วงไตรมาสแรก (ยกเว้นจังหวัดสมุทรสงครามไม่โอนเงิน เนื่องจากไม่มีร้านขายยาสัตว์)
โอนให้ สนง.ปศข. เขตละ 1,480 บาท เป็นค่าใช้จ่ายในการส่งตัวอย่างที่รวบรวมจาก จ. ในแต่ละพื้นที่